

Minister: Øget ulandsbistand vil koste 68 milliarder

Er det tid til at skrive nekrologen over oppositionens ambition om hæve udviklingsbistanden til én procent af bruttonationalindkomsten (BNI) efter nye beregninger fra finansministeren? Nej, lyder svaret fra partierne, selv om de, og forskere, i dag har svært ved at se, hvornår det skal ske

Ghana er et af de lande, hvor den danske bistand er under afvikling. Oppositionen i Danmark har en målsætning om at øge udviklingsbistanden igen, men hvornår det eventuelt vil kunne ske, er et åbent spørgsmål. Nu viser beregninger, at prisen vil blive 68 milliarder kroner, hvis bistanden skal op på én procent af BNI, som den har været tidligere.

Finn Frandsen

68,4 milliarder kroner. Så meget vil det koste frem mod 2025 at indfri oppositionens ambition – eller målsætning – om igen at hæve udviklingsbistanden til én procent af bruttonationalindkomsten (BNI).

Det fastslår finansminister Claus Hjort Frederiksen (V) i en række svar til Folketingets finansudvalg.

Finansministeren – som netop er ved at lægge sidste hånd på regeringens 2025-plan for den danske økonomi – har samtidig regnet på, hvad det i perioden fra 2016 og til 2025 vil koste at hæve udviklingsbistanden til henholdsvis 0,83 og 0,85 procent af BNI årligt.

Her er de såkaldte akkumulerede merudgifter 29,6 og 34,2 milliarder kroner.

Den magiske ene procent har været et stridspunkt i dansk politik, siden Venstres daværende formand, Anders Fogh Rasmussen, i 2001 gik til valg på at sænke udviklingsbistanden, som under Nyrup-

regeringerne i 1990'erne netop sneg sig over procenten.

I 2011 satte Thorning-regeringen det således som et mål i regeringsgrundlaget, at udviklingsbistanden skulle opjusteres, så »den over en årrække kommer tilbage på én procent af BNI«. Hvilket ikke skete. Tværtimod.

Procentsatsen faldt yderligere til 0,83 procent i Thorning-regeringens første år (for at ville være endt på 0,87 procent i 2015), og sidste år hed det i stedet i Socialdemokraternes valgoplæg, at »vi mener ikke, at der er råd til at hæve udviklingsbistandens andel af BNI i den kommende valgperiode«. Venstre gik til gengæld til valg på at sænke udviklingsbistanden yderligere, og den vil i år ende på 0,71 procent.

Alligevel afviser de tre tidligere regeringspartier, Socialdemokraterne, de radikale samt SF, at finansministerens regnestykke viser, at tiden er inde til at skrive nekrologen over 'den ene procent'.

»Jeg er ret sikker på, at udviklingsbistand – og især det som handler om at sikre mennesker et håb om en fremtid i deres eget land – kommer til at være et aktuelt politisk spørgsmål og stridspunkt i lang tid fremover,« siger Socialdemokraternes udviklingsordfører, Mette Gjerskov, og fortsætter: »For det hænger uløseligt sammen med flygtninge- og immigrationsspørgsmålet. Men derfra og til at konkludere, at det vil lande på det ene eller andet sted en bestemt dag, tror jeg ikke, at nogen kan i dag. Der er jo temmelig lang tid til næste folketingsvalg, og vi ved ikke, hvordan den økonomiske situation vil se ud på det tidspunkt.«

De radikales udviklingsordfører, Martin Lidegaard, håber i første omgang at forhindre, at stadig flere af udviklingspengene bruges på flygtninge i Danmark – i år en tredjedel.

»Vi har ikke opgivet den ene procent, men jeg medgiver, at det ser svært ud parlamentarisk. Det Radikale Venstre har dog fremlagt, og vil fremlægge, en række reformforslag, som skal gøre dansk økonomi betydelig større og dermed opgaven mere realistisk. Selv om vi gradvist – for eksempel over 10 år – igen kan få udviklingsbistanden op på den ene procent, er opgaven her og nu at forsøge at skabe enighed om, at uanset procentsatsen kan vi i det mindste så ikke blive enige om, at der er en grænse for, hvor meget vi anvender af udviklingsbistanden på flygtninge her i landet.«

SF's udviklingsordfører, Holger K. Nielsen, tør ikke gætte på, hvornår Danmark atter når op på den ene procent.

»Det er stadig vores målsætning. Men jeg er med på, at det er en målsætning, som er udfordret lige for øjeblikket, og det bliver ikke nemmere med den nuværende regerings nedskæringer på udviklingsbistanden,« siger SF's udviklingsordfører.

Op og ned er lige let

Alternativet og Enhedslisten ønsker også at hæve udviklingsbistanden til én procent af BNI.

»Det virker selvfølgelig voldsomt pludselig at skulle finde 68,4 milliarder kroner,« siger Enhedslistens udviklingsordfører, Christian Juhl, og fortsætter.

»Men man skal huske på, at man jo lige så pludseligt har sparet de penge – eller snarere stjålet dem fra verdens fattige. Det er lige så let at gå op, som det har været at gå ned i udviklingsbistand.«

Vagn Berthelsen, generalsekretær i Oxfam IBIS, er enig.

»Vi gav faktisk én procent i 1990'erne, hvor Danmark jo var et fattigere land, så selvfølgelig kan man, hvis man vil. Men det er svært at se den politiske vilje, eller flertal, for igen at komme op på én procent. Det er dog lige så vigtigt, hvad pengene bliver brugt til, og her ender mange af pengene ikke længere i udviklingslandene, men i Danmark hvor de går til flygtninge,« siger Vagn Berthelsen.

Lars Engberg-Pedersen, seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), mener, at ambitionen om den ene procent måske nok er »nærmest død« i politisk forstand, men stiller spørgsmål ved, om det er i Danmarks interesse.

Ifølge Lars Engberg-Pedersen har Danmark, som et lille land med en åben økonomi, en interesse i, at FN når de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling – eller bare verdensmål – der skal være nået i 2030. Mål om at for eksempel alle former for fattigdom skal være udryddet, at alle skal have adgang til energi, og at der skal opnås lighed mellem kønnene.

»Hvor udviklingsbistand for et kvart århundrede siden meget handlede om solidaritet, handler det i dag også om, at økonomisk fremgang nu engang er et af de mest effektive midler mod krige og konflikter.

Derfor har Danmark også en stærk interesse i at gå forrest i forsøgene på at nå disse mål, fordi det er i vores egen interesse at verden er fredelig og stabil,« siger Lars Engberg Pedersen.